

STADSWANDELINGEN van het Gilde Den Haag

Gilde
Den Haag

Vrijwillige Professionals

De Residentie

Het dorp Die Haghe ontwikkelt zich vanaf 1250 als een dorp met stadse allures, gelegen naast het grafelijke kasteel, het Binnenhof. En daarmee onderscheidt het zich van andere dorpen en steden. Het Den Haag van nu is de residentie van de Nederlandse regering en het Oranjestad. Den Haag is ook de plaats van 'recht en vrede' met internationale allure, met de grootste, kleurrijkste markt van Nederland. Den Haag, een stad achter de duinen, gebouwd op zand en veen, met Hagenaars en Hagenezen.

Dit alles ligt ten grondslag aan een gevarieerd aanbod van stadswandelingen.

Het oude Den Haag binnen de singels

1. De Residentie

Bij de hofvijver ligt het hofgebied en het oude dorp Die Haghe. U maakt kennis met het Binnenhof, waar de graven, stadhouders en Oranjetelgen hun domicilie hadden. De gids leidt u ook door de nauwe straatjes van het oude dorp met de middeleeuwse Grote Kerk als middelpunt en het chique Voorhout met de stadspaleizen.

(Voor rolstoelgebruikers is er een speciaal aangepaste Residentiewandeling.)

2. Plezier en vertier op en rond het Voorhout

De bodega de Posthoorn is van oudsher het culturele centrum voor kunstenaars, acteurs, journalisten en politici. De aan het Voorhout gelegen sociëteiten, Pulchri Studio en de Koninklijke Schouwburg, getuigen van een rijk cultureel heden en verleden. Maar de achter deze sfeervolle lindelaan verscholen Kazernestraat en het Smidswater zorgen misschien wel voor de grootste verrassing.

3. De andere kant van Den Haag

Deze wandeling voert ons langs vele grachten met oude panden die herinneren aan de bedrijvigheid van weleer. De eens bloeiende lakenindustrie is verdwenen, evenals de Joodse buurt die plaats heeft gemaakt voor Chinatown. Aan het water van de Dunne Bierkade woonden de beroemde 17de eeuwse schilders Jan van Goyen, Jan Steen en Paulus Potter.

4. Hofjestocht

(niet op zon- en feestdagen)

Den Haag kent een aantal prachtige liefdadigheidshofjes.

Tijdens deze tocht krijgt u de gelegenheid de fraai gerestaureerde hofjes te bezoeken. De verstilde sfeer achter de poorten getuigt van 'een rijkdom aan armoede'.

Den Haag buiten de singels

5. Willemspark

Het koninklijke Willemspark veranderde in 1860 in het eerste villapark van Nederland. Hier vestigden zich de in Nederlands-Indië rijk geworden families, die de inspiratiebron vormden voor Louis Couperus.

Ernaast ontstond een wijk waar de arbeiders hun huisvesting vonden in verborgen hofjes. Een wandeling met tegenstellingen.

6. Archipelbuurt

Deze buurt is ontstaan tussen 1870 en 1890 en kende mede door de hier gelegen kazernes een grote diversiteit aan bewoners, militairen en ambtenaren in alle rangen en standen en vele repatrianten uit Nederlands-Indië. Het standenverschil is duidelijk terug te vinden in de statige hoofdstraten met de aan het oog onttrokken hofjes.

7. Mesdagkwartier

In de polder 't Kleine Veentje ontstond dankzij particuliere bouwmaatschappijen deze typisch 19de eeuwse wijk, met het gezellige Anna Paulownaplein. Hier woonde en werkte de zeeschilder Mesdag, bekend van het Panorama. Het Vredespaleis, gelegen achter de tuin van Mesdag, wordt zeker meegenomen op de route.

8. Statenkwartier

In deze statige wijk valt te genieten van Jugendstilgevels en prachtige glas in lood ramen. Het Gemeente Museum ontworpen door Berlage neemt een prominente plaats in. Het litteken van de Atlantikwall maakt plaats voor indrukwekkende gebouwen waarin de internationale organisaties voor 'recht en vrede' zijn ondergebracht.

9. Schilderswijk

Een volksbuurt die door zijn multiculturele karakter een bijzondere kleur krijgt. Hier vindt u de grootste markt van Nederland. De tegenstelling tussen oud- en nieuwbouw maakt deze wijk extra interessant.

10. Scheveningen

In de Scheveningse haven zijn de oude vissersboten nu vervangen door pleziervaartuigen. Ruim een eeuw geleden werd deze mondaine badplaats druk bezocht door welgestelde families uit binnen- en buitenland. Tussen deze uitersten ligt het oude dorp Scheveningen, met de vissershuisjes. De gids neemt u mee door deze plaats die Den Haag aantrekkelijk maakte.

13. Nieuw centrum Den Haag

Wie nu Den Haag binnen rijdt met de trein of met de auto, ziet een skyline met hoge torens van hedendaagse architecten. Deze architecten van grote naam drukken met hun imposante bouwwerken een stempel op de binnenstad van Den Haag. Een boeiende kennismaking met een stad die niet achter wil blijven.

14. Begraafplaats Oud Eik en Duinen

(alleen op zondag)

Deze prachtig gelegen begraafplaats is de oudste van Den Haag. De ruïne van de 13de-eeuwse kapel herinnert aan een lange geschiedenis. Het kerkhof bleef ondanks de Reformatie een bedevaartplaats. De gids vertelt over deze geschiedenis en leidt u langs graven van bekende Nederlanders. Een plek om te wandelen en om stil te staan.

15. Begraafplaatsen aan de Kerkhoflaan

(alleen op zondag)

Hoog in de duinen, tegen de Scheveningse bosjes liggen sinds 1830 twee begraafplaatsen. De katholieke begraafplaats St. Petrus Banden met een kapel als middelpunt heeft een intieme uitstraling. De gemeentelijke begraafplaats ligt op een duintop, met midden op de lengteas een witgepleisterd schijndodenhuis. De terrassen met eeuwen oude graven van bekende staatslieden en kunstenaars maken diepe indruk op de bezoekers.

16. Oranjewandeling

De eeuwenoude band tussen de residentie en het Oranjehuis komt tot uitdrukking in een tocht langs de paleizen en monumenten. Van stadhouder Willem I tot Koningin Beatrix, allen passeren de revue. Historische anekdotes en wetenswaardigheden verlevendigen deze wandeling.

17. Literaire wandeling *(alleen in de weekenden)*

Deze wandeling leidt langs de woningen en verenigingsgebouwen van bekende Haagse schrijvers, zoals Emants, Couperus, Bordewijk en Nijhoff. De wandeling kan door de gids worden afgestemd op de specifieke wensen van de aanvrager.

18. Den Haag internationale Stad van Recht en Vrede

Een wandeling langs de herkenningspunten van de rijke geschiedenis, heden en toekomst van Den Haag als internationale Stad van Recht en Vrede, met als middelpunt het Vredespaleis.

De rondleidingen kunnen ook in het Engels, Duits en Frans worden gegeven.

Guided tours around The Hague

Enthusiastic and experienced senior guides of Gilde Den Haag - English, French and/or German speaking - invite you to take part in an excursion around the Royal Residence. We offer a choice of as many as eighteen 90 to 120 minute (shorter if necessary) city walks in The Hague and its suburbs. For example:

 Royal Residence Walk: the exciting history of The Hague from the Middle Ages, the building of the Ridderzaal (Knights' Hall) by the counts of Holland, interesting stories about members of the House of Orange, and about The Hague as a political and administrative centre.

 Court of Almshouses Walk (not on Sunday): we visit several beautifully restored and still occupied almshouses, often even unknown to born and bred residents of the city.
A history of charity in The Hague.

 Scheveningen Walk: special attention for the old fishing village: fisherman's houses, an old cemetery, but also the modern seaside resort.

Costs from 4 persons € 4,- per person. Two or three persons pay in total the minimum price of € 16,- per city walk.

How to participate?

Phone the office of Gilde Den Haag at 070 356 12 81, from Monday to Friday between 09.30 and 12.30 p.m.

Gilde Den Haag biedt meer dan alleen wandelingen

Naast het begeleiden van de wandelingen delen vele vrijwilligers van het Gilde hun kennis, kunde en ervaring met anderen. Zij bieden cursussen aan, geven advies of bieden één op één hulp. In het project SamenSprak worden anderstaligen begeleid in de Nederlandse taal en cultuur. Onder de titel 'Sprekershoek' verzorgt het Gilde in de wintermaanden lezingen over diverse onderwerpen.

Algemeen

U kunt het hele jaar dagelijks op ieder gewenst tijdstip wandelen. De duur van de wandeling varieert van 1,5 tot 2 uur.

In overleg met de gids kan de duur worden aangepast of een 'koffiestop' worden ingelast.

Het maximum aantal deelnemers per groep ligt tussen de 10 en 15. Indien de groep groter is wordt een extra gids ingezet.

Kosten € 4,- per persoon, met een minimum tarief van € 16,- per wandeling (kinderen van 6-12 jaar € 2,-). De financiële bijdrage dient ter dekking van de bureau- en administratiekosten.

De gidsen dragen met veel plezier hun kennis van de stad aan u over. Zij doen dat geheel belangeloos.

Nadere inlichtingen en reserveringen

Gilde Den Haag

Riviermarkt 2, 2513 AM Den Haag

Telefoon: 070 3561281

Geopend van ma. t/m vr. van 09.30 tot 12.30 uur

E-mail: info@gildedenhaag.nl

Reserveren door middel van het aanmeldingsformulier op de website is ook mogelijk: www.gildedenhaag.nl.

Tijdig reserveren is aan te bevelen.

Foto's van: R. Abeln, A. Koopmans, H. Scheffer en de Haagse Brug.

Partner:

denhaag.com
denhaagmarketing

Stichting Gilde Den Haag
Riviermarkt 2, 2513 AM Den Haag
Telefoon: 070 3561281
E-mail: info@gildedenhaag.nl

www.gildedenhaag.nl